

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. LV. Status.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

P. 8. decis. 48. & P. 9. decis. 198. seqq. ubi casus de matre proco respondente se ipsi filiam suam amanti non denegaturam.

Limita, ut talia sponsalia nulla sint, quamdiu talia sunt. hinc si ab initio sine testibus contracta, postea persona desponsata coram tribus testibus repetant consensum, valida fiunt. *Mev. P. 8. decis. 39. Quod secus in Saxoniâ, Carpzov. l. 2. def. 35.*

V.

Quæcunque persona possunt nuptias contrahere, illæ quoque sponsalia, quia sponsalia sunt aditus nuptiarum *cap. 39. & 84. de R. J. in 610.*

Declaro, ut hoc axioma simpliciter converti non possit: nam sponsalia contrahere possunt, qui nuptias inire prohibentur, v. g. ob sanguinis turbationem vidua intra annum luctus nuptias inire non potest, recte tamen contrahit sponsalia *l. 10. §. 1. ff. de his qui not. infam. Ita pupilla sponsa fieri potest, non uxor, pr. Inst. de nupt.*

VI.

Quoties diversa sponsalia publica concurrunt, toties priora posterioribus præferuntur. Quia obligatio Deo semel est qualita, à quâ improbo suo facto sponsus vel sponsa liberare se non potuit.

Limita (1.) ut procedat, nisi ad posteriora concubitus accesserit. *Carpzov. d. lib. 2. def. 63. (2.) nisi accesserit benedictio sacerdotalis cap. 30. extra. de sponsal. Berl. P. 4. conclus. 28. numer. 67. Conf. plur. Stryck. in annotat. ad rubr. Instit. de nuptiis.*

VII.

Quoties diversa concurrunt sponsalia, toties ea, quæ prius perfectionem suam sunt consecuta, præferuntur reliquis, adeoque v. g. publica clandestinis, quia clandestina contra leges incuntur & ita pro nullis habentur.

Limita, nisi ad clandestina accesserit copula, antequam publica fuerint celebrata. *vid. axioma. seq.*

VIII.

Quoties copula accedit sponsalibus imperfectis, toties ea fiunt perfecta, adeoque ex conditionatis fiunt pura, ex clandestinis publica. Quia ita per copulam sponsalia subsecutam ipsum matrimonium contractum censetur. *Carpz. Jurispr. Eccles. lib. 2. def. 69.*

De sponsaliorum dissolutione vid. *Repudium.*

CAP. LII.

Sponte, Spontaneum.

Axioma I.

Spontanei actus nec gerentis privilegio, nec liberis in futurum, sed saltem quoad illum unicum actum præjudicant nec renun-

ciationem juris sui important. *Perez. tor. tit. C. de his qui sponte muner. publ.*

II.

Ei, qui sponte aliquid facit, plus favendum, quam qui coacte. *Brunnem. ad l. fin. C. de his qui sponte.*

CAP. LIII.

Sportulæ.

Axioma I.

Sportulæ iudicibus regulariter debentur. Limita (1.) si non scriptis cognoscant, (2.) Si hodie causa sit exiguae quantitatis aut pauperum, tunc nihil datur, *Nov. 82. Aut si sit vilium personarum, Nov. 17. cap. 3.*

II.

Judices non possunt sportulas pro lubitu augere, & si faciant, graviter puniendi sunt. *Brunnem. C. de proxim. sacror. scrip. col. 3. num. 4. De sportulis apparitorum vid. Perez. C. de apparitor. præf. prætor. num. 3.*

CAP. LIV.

Spurius.

Axioma I.

Spurii de jure aliis deficientibus & urgente necessitate publicâ ad decurionatus & tabellionatus officium admittendi, imò & qui ex incestu nati sunt; non enim impedienda est dignitas ejus, quâ nihil admittit. Hodie autem non nisi præviâ legittimatione. *Perez. C. de decur. num. 6. seq.*

II.

Spurii sequuntur conditionem matris non quoad dignitatem, sed quoad statum. Hinc ex nobilibus nati non sunt nobiles, nisi ex more quarundam regionum. *Perez. C. de dignit. num. 43. seq. Tiraquell. de nobilit. cap. 15. n. 20.*

III.

Spurii sunt infames. Hinc nec Doctores creati possunt, *Myns. cent. 4. obs. 31. nec Notarii, Alex. conf. 80. vol. 2. vid. Bastardus.*

CAP. LV.

Status.

Axioma I.

Status rei non mutat conditionem personæ, *l. ult. C. de imponend. lucrativ. descript. nec afficit eam quoad libertatem, Symphorian. tom. 3. præjud. pag. 120. Vietor in disputat. de causis exempt. imper. concl. 30. siquidem dignitatis adjunctione non mutatur in deterius rei conditio aut status personarum, l. ult. C. de nupt. l. n. ff. de Senator. Chopin. lib. 2. de doman. lit. g. num. 10. Vietor d. disp. concl. 18. siquidem status nobilior semper ad se trahit ignobiliorem, Bald. in l. 2. C. comm. de legat.*

II.

Status hominis est dividuus, distractionemque admittit, *Dauth. in tr. de test. n. 150. pag. 135. Unde*

Unde potest quis per stipulationem suam conditionem gravare, Mascard. *concl.* 1405. alterumve hominem se reddere, Azeved. *constitut.* Hispan. *tom.* 4. *tit.* 3. *num.* 3. Mandelius *conf.* 12. Victor *d. diffut. concl.* 23.

III.

Status rei primævis non est in præjudicium tertii immutandus, Baldus in *l. ult. num.* 3. *C. de suis & legit.* Præpositus in *cap.* 1. *num.* 2. an agnati vel fil. per §. *præterea.* quib. mod. feud. amittatur. 1. feud. 5. quia destinatio aut usus possessoris non potest immutare rerum naturam vel qualitatem, *l. cetera* 41. *S. sed si separavit* 14. ubi Bald. Angel. Imol. Jaf. de *legat.* 1. *l. in fundo* 78. §. *si fundus* 4. de *jur. dot.* Welenb. 1. *conf.* 4. *n.* 22.

IV.

Secundum statum præsentem res determinari debet, *cap. ferrum* 18. ibi: non debet inspicere quod fuit, quia incipit esse, quod non fuit. *distin.* 50. *l. non distinguemus* 32. §. *sacerdotio* 4. de *recept. arbit.* Calder. in *dist.* Clericus acquisivit beneficium. Anch. *conf.* 171. *Casus.* *conf.* 404. in *fin.* Alex. *conf.* 35. in *fin. lib.* 4. Socin. *conf.* 97. *lib.* 1. Cagnol. in *l. in omnibus* 136. §. *non debet* 4. de *R. I.* Welenb. 2. *conf.* 55. *num.* 7. & 329. *n.* 40. vid. supra *axiom.* 3. in *loco de Præsent.*

V.

Status personæ & veritas facti attendenda est, *cap. mulieres* 6. *extr. de sentent. excomm.*

VI.

Status is alicujus videtur esse, in quo ipseprehenditur, donec contrarium doceatur. *c. si judex* 12. §. *de sent. excomm.* in 6.

VII.

Quæcunque conditio efficit, ut quis diverso jure communi utatur, illa mutat statum civilem. Quia talis conditio efficit demum verum statum. Consistit autem jus commune in jure cōnubiorum, testamentorum & contractuum. Quò jure diversimodè utuntur liber & servus, civis & peregrinus, pater & filius. Non autem senator & plebejus. Hinc senatu motus statum non mutat. §. 5. *Instit. de capite. dimin.*

Limita: modò quis naturaliter aptus sit, ut jure communi uti possit.

CAP. LVI. Statutum.

Axioma I.

Statuta ex jure communi interpretationem accipiunt, *cap. ex parte* 3. & ibi not. Abb. de *V. S. cap. causam* 3. de *dolo* 1. 2. ubi Bald. & Dd. *Cod. de noxal. act.* & *cap. cum dilectus* 8. de *consuetud.* Jafon in *l. propterandum* 13. in *princ.* *num.* 5. *C. de judic.* Alex. *conf.* 140. *Videtur.* *num.* 4. *vol.* 2. Forster. *lib.* 2. de *interpret. cap. ult.* Gail. 1. *observ.* 50. *num.* 8. & *observ.* 35. *num.* 10. Mynf. 1. *obs.* 5. Cravett. *conf.* 259. *num.* 2. & *conf.* 236. *num.* 9. ut, quoad fieri possit, non recedatur à jure communi, *cap. causam* *qu.* 18. ibique Panorm. de *restr.* Hartm. Pistor. 1. *quæst. pract.* 16. *num.* 15. ac quam minimum jus commune lædant, *l. si cum dorem* 22. in *princ.* *l. si verò* 64. §. *de viro* 9. ubi

communiter Dd. de *solut. matrim.* ideoque & omnia statuta in dispositione juris manere dicuntur, *l. si extraneus* 6. ubi Jafon & Dd. de *con. dist. caus. dat. d. l. si cum dorem*, ubi Bart. & Dd. *solut. matrim.* Bald. & Salicet. in *l. 3. C. de insti. & substi.* Schurff. *conf.* 51. & 55. *cent.* 1. Jafon post alios in *l. illam.* *C. de collat.* & statuti verba impropriantur, Bald. in *l. omnes, de justit.* & *jur.* *num.* 58. *l. 1. C. de summ. Trinit.* & in *l. Caesar.* *n.* 58. de *publican.* Panorm. in *cap. dilectus.* *num.* 21. de *consuetudin.* Jafon in *l. 1. §. fin. ff. quod quisque jur.* Cravett. *conf.* 197. *num.* 6. Quam ob rem, licet statuta derogantia juri communi præferenda sint in loco statuti, inprimis quod etiam dicatur de jure competere, quod competit de jure speciali, textus notabilis in *cap. 1. junct. gl. extr. ut lit. pendens.* *l. omnes populi* 19. ubi Dd. communiter de *just.* & *jur.* Johan. Petr. Surdus *conf.* 58. *num.* 3. Regner. Sixtin. 2. *conf.* *Marp.* 12. *num.* 6. ac ea quæ expressè veniunt contra jus commune interpretentur, prout jacent. Jaf. in *Auth. novissima.* *num.* 24. *C. de inoffic. testam.* nihilominus tamen etiam tunc à jure communi interpretationem passivam recipere perhibentur, Cravett. *conf.* 236. *num.* 9. & *conf.* 258. *num.* 2. cum enim statuta non abhorreant ab æquitate, Cravett. *conf.* 195. *num.* 4. ideoque non solum ob rationem & causam expressam, verum etiam ob tacitam, conjecturam & præsumptam restringuntur, Cravett. *conf.* 259. *n.* 5. ita quoque statuta de eodem disponentia, de quo alias jam juris communis functio extat, licet ita sint interpretanda, & aliquid ultra jus commune operentur, Bartol. & Dd. in *l. 2. de usucap.* Jafon in *l. in traditionibus.* *num.* 14. *C. de pact.* Alex. *conf.* 227. *ponderatus.* *num.* 11. *vol.* 6. Paris. *conf.* 84. *num.* 13. 14. & 15. *vol.* 2. Jafon in *l. propterandum* 13. §. 6. *num.* 8. *C. de judic.* Carpov. 3. *Jurisprud. Saxon.* 1. *num.* 6. Berlich. *detif.* 245. *num.* 3. ne alioqui videantur frustratoria, *l. si quando* 109. in *princ. ff. de legat.* 1. *cap. si Papa* 10. de *privileg.* in 6. *c. pastoralis* 55. ubi Panormitan. de *appellat.* cum si nihil juri communi adderent, statutum non esset, sed merum jus commune, Alex. & Dd. post Bart. in *l. de quibus.* *num.* 5. de *Legib.* per *l. jus civile* 6. *ff. de just. & jur.* Chaslan. in *consuetud. Burgund. rubr.* 4. §. 15. in *fin.* *num.* 4. per gloss. magnam in *cap. 1. de constit.* in 6. Roch. de Curt. in *cap. fin. in princ.* *num.* 10. de *consuet.* attamen non detorquendum est propterea à nativa sua phrasi verborumque proprietate, cum satis operetur etiam statutum, quamvis nihil novi juris inducat, sed tantum jus commune confirmet, Bart. in *l. 1. in fin. ff. ad Leg. Falcid.* Bald. in *l. 2. circa fin.* *C. de constit. pecun.* Gloss. in *cap. 1. de constit.* in 6. Castrenf. *conf.* 376. *num.* 2. *vol.* 2. Ruin. *conf.* 27. *num.* 12. *vol.* 3. Alberic. de Rosat. de *statut.* in *princ.* *quæst.* 2. & 9. vel declaret, Castrenf. in *l. leges.* *num.* 7. *Cod. de Legib.* exemplo edictorum Prætoriorum, *l. 6 l. 7. ff. de justit. & jur.* 9. 1. & 2. *Instit. de bon. poss.* quibus statuta comparari solent, Alex. & Dd. in *l. 5. de V. O.* quod tamen in casibus dubiis verum intelligit Schurff. *conf.* 3. in *præsent.* *num.* 7. *centur.* 2. adeo ut verba statuti

potius